

حیات طیبه در سیمای قرآن کریم

www.ketab.ir

نگارش:

علی کریم پور قراملکی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه : کریم پور قراملکی، علی، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور : حیات طیبه در سیمای قرآن کریم/
مؤلف علی کریم پور قراملکی، سید شهرام صدرالآدبایی.
مشخصات نشر : تهران: انتشارات ادباء، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری : ۳۲۰ ص. : ۵/۱۴ x ۵/۲۱ س.م.
شابک : ۹۷۸۶۰۰۲۴۹۴۰۵۴۰۱
- وضعیت فهرست نویسی : فیلد یادداشت : کتابنامه: ص. [۲۱۸] - ۲۳۰
موضوع : راه و رسم زندگی -- جنبه های قرآنی
Conduct of life -- Qur'anic teaching
راه و رسم زندگی (اسلام)
Conduct of life -- *Religious aspects -- Islam
شیوه زندگی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
Lifestyles -- *Religious aspects -- Islam
انسان (اسلام) -- جنبه های قرآنی
Theological anthropology -- Islam -- Qur'anic teaching
راه و رسم زندگی (مسیحیت)
Conduct of life -- *Religious aspects-- Christianity
راه و رسم زندگی -- اخلاق -- دین
Conduct of life -- Ethics -- Religion
راه و رسم زندگی -- فلسفه
Conduct of life -- Philosophy
شناسه افزوده : صدرالآدبایی، شهرام، ۱۳۵۶- رده بندی کنگره : BP1۰۴ / ۲
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵۹ شماره کتابشناسی ملی : ۹۵۳۰۷۲۵

انتشارات ادب

قم / خ آیت ا... مرعشی نجفی / پاساژ قدس / طبقه بالا
پلاک ۱۸۸ / نشرو ادب / صدر الادبانی

odaba_publication1388@yahoo.com

تلفن: ۲۷۷۴۴۶۴ - ۲۹ - ۲۷۷۴۲۰ فاکس: ۴۸۰ - ۲۷۷۴

حیات طیبہ در سیمای قرآن کریم

ناشر: ادب

مؤلف: علی کریم پور قراملکی

نویسنده همکار: صدر الادبانی

نویسندگان: اول

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۴۰۲ هـ ش

چاپ: امیر

صحافی: حیدری

لیتوگرافی: اهل بیت علیهم السلام

قطع و تعداد صفحات: رقعی / ۲۳۰ صفحه

شابک: ۱ - ۵۴ - ۶۴۶۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۱۶۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

این کتاب با کمک حمایتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران به چاپ رسیده است

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات بحث ۱۲

۱,۱ مقدمه ۱۴

۱,۲ تبیین حیات طیبه در دین اسلام ۱۵

۱,۳ تبیین حیات طیبه در دین یهود و مسیحیت ۲۱

فصل دوم: بررسی مبانی قرآنی حیات طیبه ۲۷

۲,۱ مقدمه ۲۹

۲,۲ طرح مسأله ۲۹

۲,۳ پیشینه تحقیق ۳۰

۲,۴ حیات در لغت و اصطلاح ۳۰

۲,۵ مبانی در لغت و اصطلاح ۳۱

۲,۶ بررسی حیات طیبه و مبانی قرآنی آن ۳۲

۲,۷ جمع بندی مطالب ۴۹

فصل سوم: اصول حیات طیبه از منظر قرآن کریم ۵۱

۳,۱ مقدمه ۵۳

۳,۲ بیان مسأله ۵۳

۳,۳ پیشینه تحقیق ۵۴

۳,۴ مفهوم شناسی ۵۵

۳,۵	تبیین قلمرو حیات طیبه در قرآن.....	۵۷
۳,۶	بیان اصول و قواعد حیات طیبه در قرآن.....	۶۲
۳,۷	جمع بندی مباحث.....	۸۲

فصل چهارم: روش‌های نیل به حیات طیبه از منظر قرآن..... ۸۵

۴,۱	مقدمه.....	۸۷
۴,۲	طرح مسئله.....	۸۷
۴,۳	پیشینه تحقیق.....	۸۸
۴,۴	مفهوم شناسی.....	۸۹
۴,۵	بررسی راهکارهای فکری در نیل به حیات طیبه.....	۹۱
۴,۶	بررسی راهکارهای سلبی.....	۱۰۴
۴,۷	دلایل ترک تعلقات دنیوی.....	۱۰۹
۴,۸	بررسی روش نیل به حیات طیبه با رویکرد اخلاقی.....	۱۱۴
۴,۹	بررسی روش نیل به حیات طیبه با رویکرد رفتاری.....	۱۳۹
۴,۱۰	عملیاتی کردن فرامین و نواهی الهی.....	۱۴۹
۴,۱۱	نتیجه گیری.....	۱۵۹

فصل پنجم: بررسی آثار و کارکردهای حیات طیبه..... ۱۶۳

۵,۱	مقدمه.....	۱۶۵
۵,۲	بررسی کارکردهای فکری حیات طیبه.....	۱۶۵
۵,۳	بررسی کارکردهای عاطفی حیات طیبه.....	۱۷۵
۵,۴	بررسی کارکردهای عملی حیات طیبه.....	۱۸۲

فصل ششم: واکاوی حیات طیبه بر اساس تربیتِ عزت‌بنیان

۱۹۹.....

۲۰۱..... ۶,۱ مقدمه

۲۰۲..... ۶,۲ طرح مسأله

۲۰۲..... ۶,۳ پیشینه تحقیق

۲۰۳..... ۶,۴ مفهوم شناسی

۲۰۴..... ۶,۵ رابطه تربیت و توحید عزت بنیان

۲۱۲..... ۶,۶ ارتباط حیات طیبه و تربیت توحید عزت بنیان

۲۱۶..... ۶,۷ حیات طیبه بر اساس تربیت متکی بر حاکمیت الهی

۲۱۸..... ۶,۸ حیات طیبه بر اساس تربیت متکی بر ولایت الهی

۲۲۱..... ۶,۹ حیات طیبه بر اساس تربیت طاعت الهی

۲۲۲..... ۶,۱۰ حیات طیبه بر اساس تربیت مالکیت الهی

۲۲۴..... ۶,۱۱ جمع بندی مباحث

۲۲۶..... منابع

پیشگفتار

بزرگ‌ترین آرزوی بشر در طول تاریخ، رسیدن به حیات دلپذیر در زندگی خود است. حیات فردی و جمعی بشر، از مسائل مهمی به شمار می‌آید که همواره در عرصه افکار صاحبان فکر، محل تعارض آراء و مکاتب مختلف بوده است. هر دینی و مکتبی، به فراخور خود، شیوه خاص در زمینه نوع حیات پیشنهاد کرده است. دین اسلام، تنها دینی است که با صوت بلند و جاودانه و جهانی، شعار حیات طیبه را از هزار و چهار صد سال خورده‌ای پیش مطرح نموده است. در حالی که هیچ دینی قبل از آن، چنین شعاری را به زبان نیاورده است. معنا و مفهوم این شعار، این است که راه فضیلت و سعادت، تنها یک طریق دارد و آن، اخذ حیات طیبه در حیات فردی و گروهی است.

امروزه که با تأسیس جمهوری اسلامی در ایران اسلامی، تمدن نوین اسلامی در مقابل تمدن غربی قرار گرفته است. همه متفکران مادی‌گرا، به دنبال زیبا موجه جلوه دادن سبک زندگی غربی برآمده اند. آنها، با حربه‌ها و شیوه‌های مختلفی که در دست خود دارند پی‌گیر تضعیف انگاره‌های اسلامی در اذهان مسلمانان به خصوص ذهن جوانان اسلامی بر می‌آیند. آنها، با شعارهای عوام‌فریب و ظاهری عموم‌پسند، با طرح شبهات متفاوت فکری، روحی و رفتاری، گمراهی و فاسد کردن آحاد مسلمان را در فرایند

برنامه های خود قرار می دهند.

در این میان، آنچه که خیلی اهمیت پیدا می کند تلاش در آگاه نمودن ذهن ها و دادن اطلاعات درست از تفکرات اسلامی و نشان دادن کارائی و زیبایی ابعاد مختلف دین اسلام به طبقات مختلف مسلمانان است. تبیین و تحلیل موضوعات اسلامی و جلب اذهان و افکار مسلمانان نسبت به این موضوعات، از اهم وظایف صاحبان فکر به شمار می آید. یکی از موضوعات بسیار مهم دین اسلام که ملهم و مستفاد از آیات متعدد قرآن کریم است و از همان زمان نزول قرآن، پیامبر عزیز اسلام، موظف به دعوت مردم به سوی آن گردیدند، مقوله «حیات طیبه» است.

«حیات طیبه»، تابلو کامل و جامعی از اسلام است که زیبایی و پاکی دین مذکور را به جامعه جهانی عرضه می دارد. هر چند، در باره حیات مورد نظر، دقت و تامل صورت بگیرد به همان اندازه، در تبلیغ دین اسلام گام برداشته شده است. بر این اساس، می توان ادعا نمود که درست است در باره نشان دادن عیوب و نقایص حاکم بر حیات غربی و تفکرات غربی، آثار متنوعی به دست صاحبان فکر به رشته تحریر در آمده اند ولی صد افسوس، در رابطه با خود حیات طیبه که گویای زیبایی های دین اسلام است، مطالب چندان مبسوط و جامعی نوشته و منتشر نگشته است. در حالی که از نظر علم روانشناسی، ثابت گردیده که تربیت، تنها با نشان عیوب مقوله ای به دست نمی آید بلکه باید کنارش، زیبایی مقوله دیگری را به همراه توصیف خوبی های آن، جایگزین مقوله معیوب نمود.

در این نوشتار، تلاش نگارنده بر این بوده که مسئله مهم حیات طیبه را، با توجه به زوایای موجود در آن که هر کدام به نوبه خود اهمیت بسیاری برای تامل و تحقیق دارند، مورد بررسی قرار بگیرد. برای همین منظور، موضوع کنونی در فصول پنجگانه ذیل مرتب گردید:

فصل اول در باره کلیات تحقیق است که در آن، در رابطه با حیات طیبه از منظر فلسفه، عرفان، اخلاق و قرآن سخن به میان می‌آید.

فصل دوم، متضمن بحث از مبانی و پایه‌های بنیادین حیات طیبه با رویکرد قرآن است. در این فصل، به پیش فرض‌های اساسی حیات طیبه با توجه به آیات قرآن اشاره شده است.

فصل سوم، عهده‌دار تبیین اصول و ضوابط موجود در حیات طیبه است که هر وقت، حیاتی آنها را داشت آن نظام، حیات طیبه شمرده می‌شود و الا ممکن است تنها اسم حیات طیبه را به یادگ بکنند.

فصل چهارم، روش‌های نیل به حیات طیبه را بر دوش دارد. حیات طیبه همچون دیگر مقولات، برای خود روش‌های فکری، عاطفی و رفتاری برای خود دارد که لازم است فرد یا جامعه، از آنها برای رسیدن به حیات مذکور بهره‌مند گردد تا بتواند به حیات طیبه برسد.

فصل پنجم، آثار و کارکردهای حیات طیبه را در شکل فردی و جمعی آن به نمایش می‌گذارد و آنها را از ابعاد عقیدتی، روحی و عملی مورد بررسی قرار می‌دهد.

فصل ششم، حیات طیبه را بر اساس تربیت عزت بنیان قرآنی کنکاش

می‌کند تا معلوم گردد که حیات برآمده از تربیت مبتنی بر عزت قرآنی، چه حقایق و برکاتی را به همراه خود می‌تواند داشته باشد.

بدیهی است، مطالب ذکر شده در این اثر، محصول تلاش فکری نگارنده سطور کنونی است. به یقین، در اذهان خوانندگان با خواندن متن، مطالب و مباحث دیگری تراوش می‌کند که به نوبه خود، معتبر و ارزشمند هستند. از خوانندگان معزز، انتظار می‌رود با خواندن مطالب اثر، نگارنده را از دعا خیر فرموش نکنند که دعای خیر آنان، تو شه آخرت برای روزی خواهد بود که جز سرمایه معنوی و خالص، هیچ چیزی در آن به درد نخواهد خورد. امید است، در صورت برخورد با مبحث ناقص، نویسنده را از پیشنهادات و انتقادات خود محروم نفرمایند.

آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

هیأت علمی جامعه المصطفی العالمیه، گروه علوم

قرآن، شهر کریمه اهل بیت، قم مقدس

بهمن ماه ۱۴۰۲ شمسی

علی کریم پور قراملکی